

Samverkan för stärkta landsbygdsperspektiv

Förslag till samverkan inom Landsbygdsnätverket 2023-2024 för att jobba med det fortsatta arbetet med implementering och vidareutveckling av metodstödet för stärkta landsbygdsperspektiv.

Syfte med samverkan

- att *stärka genomförandet* av det samlade metodstödet och *ge kraft* åt de offentliga aktörer som vill stärka landsbygdsperspektiven i sina verksamheter
- att bidra till en *stärkt flernivåsamverkan* genom att till exempel offentliga aktörer och andra aktörer kan mötas för erfarenhetsutbyte och lärande
- att fungera som en *arena för vidareutveckling* av det samlade metodstödet
- att ge Tillväxtverket en möjlighet att *följa genomförandet* av metodstödet runt om i landet hos kommuner, regioner och myndigheter för att kunna se hur Tillväxtverket bäst ger stöd i genomförandet *och*,
- att stödja Tillväxtverket i arbetet att *följa upp genomförandet samt effekten* av det samlade metodstödet.

Målgrupper som ingår i samverkan

Primära användare av metodstödet är offentliga aktörer; kommuner, regioner, länsstyrelser och andra myndigheter.

Deltagare i samverkan bör vara tjänstepersoner på kommuner, regioner och myndigheter som använder eller vill börja använda det samlade metodstödet för stärkta landsbygdsperspektiv.

I samverkan bör organisationer som är sekundära intressenter också vara representerade, det vill säga de som har nytta av att offentliga aktörer stärker landsbygdsperspektiven i sina verksamheter och därigenom skapar mer nytta för hela Sverige.

Det är viktigt att ta tillvara ungas perspektiv liksom företagens erfarenheter.

Tidsplan

Samverkan pågår under 2023-2024. Arbetet kan med fördel starta upp och förberedas under hösten 2022.

Det samlade metodstödet – nya verktyg för att lyfta landsbygder

Fler ska göra mer för att skapa utveckling i landsbygder. Det är målet med Tillväxtverkets samlade metodstöd för att stärka landsbygdsperspektiv hos kommuner, regioner och myndigheter. Det är också ett viktigt mål för Landsbygdsnätverket och en förutsättning för ett framgångsrikt genomförande av den gemensamma jordbrukspolitiken och havs-, fiskeri, och vattenbruksprogrammet.

Det samlade metodstödet består av:

- [Vägledning för livskraftiga landsbygder](#) ger övergripande riktning och handfasta tips. Här finns [en kortare webbversion](#).
- [Åtta konkreta verktyg](#) bidrar med kunskap om hur arbetet kan starta med kraft.
- [Lärande exempel från kommuner, regioner och myndigheter](#) bidrar med inspiration och visar hur arbetet kan ske i praktiken.

En viktig utgångspunkt är att landsbygdsperspektiven behöver lyftas brett inom organisationer. En annan att arbetet berikas av när det drivs både ovanifrån och underifrån. Ambitionen är därför att stödet ska vara relevant oavsett om du är chef eller handläggare. Materialet är framtaget i en samskapande process tillsammans med ett 15-tal myndigheter 2021 i det vi kallade Landsbygds-labbet.

Angränsande politikområden

Landsbygdspolitikens målsättningar bygger på de tre hållbarhetsmålen och är i linje med angränsande politikområden och samverkan behöver förhålla sig till EU:s gemensamma jordbrukspolitik och tillhörande styrdokument. En samverkan för stärkta landsbygdsperspektiv, där också näringslivsperspektiv ingår, är en förutsättning för ett framgångsrikt genomförande av EU:s politik.

Bakgrund till arbetet

Sedan 2018 finns ett långsiktigt mål för livskraftiga landsbygder i Sverige. Det är ett långsiktigt och brett mål som skapar behov av insatser inom många olika områden.

Ett effektivt arbete mot målet förutsätter att landsbygdsperspektiven blir mer framträdande hos aktörer på lokal, regional och nationell nivå. Det handlar då inte bara om särskilda satsningar, utan om att utveckla befintliga verksamheter utifrån behov i landsbygder.

Landsbygdspolitiken lyfter särskilt betydelsen av civilsamhället och statens närvaro i hela landet. Ytterligare en utgångspunkt för politiken är att ekonomisk utveckling och sysselsättning skapas lokalt. Detta gör att förmågan till innovation och näringslivets förutsättningar ska ses grundläggande beståndsdelar i livskraftiga landsbygder.

Tillväxtverkets roll

Tillväxtverket ska verka för ett samordnat agerande för att nå de landsbygdspolitiska målen, ett mer effektivt genomförande av landsbygdspolitiken samt främja synergier mellan samhällssektorer.

Särskilt viktiga myndigheter

15 myndigheter är särskilt utpekade för genomförandet av en sammanhållen landsbygdspolitik. Boverket, Energimyndigheten, Havs- och vattenmyndigheten, Statens jordbruksverk, Statens kulturråd,

Livsmedelsverket, Myndigheten för yrkeshögskolan, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Patent- och registreringsverket, Riksantikvarieämbetet, Sametinget, Skogsstyrelsen, Trafikverket och Vinnova.

De politiska målen för hela landet

Det övergripande målet för den nationella landsbygdspolitiken är:

Livskraftiga landsbygder med likvärdiga möjligheter till företagande, arbete, boende och välfärd som leder till en långsiktigt hållbar utveckling i hela landet.

Till detta kommer tre delmål:

1. Landsbygdernas förmåga att ta till vara förutsättningarna för företagsamhet och sysselsättning är långsiktigt hållbar, samtidigt som miljömålen nås. Landsbygderna bidrar till en positiv utveckling av Sveriges ekonomi.
2. Landsbygderna bidrar till att stärka Sveriges konkurrenskraft i en utveckling mot en cirkulär, biobaserad och fossilfri ekonomi och till ett hållbart nyttjande av naturresurserna samt till att relevanta miljökvalitetsmål uppfylls.
3. Likvärdiga förutsättningar för människor att arbeta, bo och leva i landsbygderna.